

Welkom in Nederland

Kennis van de Nederlandse Maatschappij
voor het inburgeringsexamen

Marilene Gathier

Wijzigingen in de achtste oplage van de derde, herziene druk

Bij de achtste oplage van de derde, herziene druk is een aantal wijzigingen doorgevoerd. De nieuwe versie van de gewijzigde pagina's staat hierna.

Hier kun je een gesprekje lezen tussen twee mensen in de **wachtkamer** van de dokter. Ze kennen elkaar niet. De man komt binnen.

Man: Goedemiddag.

Vrouw: Goedemiddag.

Man: Zit u al lang te wachten?

Vrouw: Al een halfuur. Maar ik ben nu bijna aan de **beurt**, denk ik.

Man: Dank u wel.

(De dokter komt de vrouw halen.)

Vrouw: Dag.

Man: **Tot ziens.**

Een hand of zoenen?

Mensen die elkaar niet zo goed kennen, geven elkaar een hand:

- als ze iemand voor het eerst zien, dus als ze met iemand **kennismaken**. Ze zeggen dan ook hun naam;
- bij een **officiële** afspraak, bijvoorbeeld met de dokter;
- als ze binnenkomen of weer weggaan bij een bezoek;
- als ze elkaar **feliciteren**.

Als mensen elkaar goed kennen, geven ze elkaar drie **zoenen** of een **knuffel**:

- als ze binnenkomen of weer weggaan bij een bezoek;
- als ze elkaar feliciteren;
- als ze elkaar lang niet hebben gezien, bijvoorbeeld na een vakantie.

Als veel mensen corona hebben, is dit anders. Ze geven elkaar dan geen handen en zoenen.

Aanraken en aankijken

Als Nederlanders met elkaar praten, **kijken** ze elkaar **aan**. Ze kijken elkaar steeds even in de ogen. Ook kijken ze elkaar aan als ze elkaar een hand geven. Nederlanders **raken** elkaar soms **aan** bij een **gesprek**, maar meestal alleen als ze elkaar goed kennen.

9 Lees de gesprekjes hierboven samen met je buurman of buurvrouw in de klas.

Verschillende mensen

Niet iedereen doet alles hetzelfde in Nederland. Er is verschil tussen:

- Oude mensen en jonge mensen. Bijvoorbeeld: het contact tussen oude mensen is soms meer **formeel**.
- Mensen uit verschillende **culturen**. Bijvoorbeeld: Nederlanders die uit een Turkse of Marokkaanse cultuur komen, hebben soms meer contact met hun familie.
- Mensen uit een stad en mensen uit een dorp. Bijvoorbeeld: mensen in een dorp hebben soms meer contact met hun buren dan mensen in een stad.

11 Kies het goede woord.

- 1 'Meneer' en 'u' zeggen hoort bij _____ taal. (**formele / informele**)
- 2 Als je in Nederland met iemand praat, moet je hem ook _____.
(**aanraken / aankijken**)
- 3 Op een feest krijg je vaak ook _____ te eten. (**hapjes / een cadeaubon**)
- 4 In de winkel moet je soms een _____ trekken. (**rij / nummertje**)
- 5 Het is _____ om een **vervoersbewijs** te hebben in het **openbaar vervoer**.
(**verboden / verplicht**).
- 6 Als het druk is, kun je meestal nog niet meteen de trein in. Je moet dan eerst de andere mensen laten _____. (**instappen / uitstappen**)
- 7 Je stapt in de bus. Eerst moet je _____. (**inchecken / uitchecken**)
- 8 Je moet in het Openbaar Vervoer een **identiteitsbewijs** bij je hebben als je _____ **jaar** bent. (**twaalf / veertien**)
- 9 Het is op de kamers van mijn kinderen vaak een _____. (**rommel/ vuilnis**)

12 Doen mensen dit in Nederland en in je eigen land? Is er nog verschil tussen verschillende groepen mensen? Bespreek je antwoord in de klas.

- 1 elkaar **groeten** op straat
- 2 veel eten maken als er bezoek komt
- 3 elkaar **zoenen** als vrienden om te feliciteren
- 4 harde muziek luisteren in de tuin of op het balkon
- 5 geen nieuwe fiets meer kopen, want er is al een paar keer een fiets gestolen
- 6 een afspraak maken voor een bezoek aan familie

13 Wanneer doe je wat? Schrijf a, b, c, d, e, f of g achter de zin.

- a Je belt de politie.
- b Je zegt 'sorry' en zet de muziek zachter.
- c Je gaat naar je burens en vertelt waarom je niet kunt komen.
- d Je gaat in de **wachtkamer** zitten.
- e Je gaat in de **rij** staan.
- f Je **trekt** een **nummertje**.
- g Je vraagt of de oude vrouw wil zitten.

- 1 Je wacht op je afspraak met de dokter. _____
- 2 Je moet bij het **gemeentehuis** op je **beurt** wachten. _____
- 3 Je moet bij de kassa in de supermarkt wachten. _____
- 4 Je hebt 's nachts **last van** je burens en ze willen niet naar je luisteren. _____
- 5 Je burens hebben 's avonds laat last van jouw muziek. _____
- 6 Je hebt afgesproken dat je op bezoek gaat bij je burens, maar je kind is ziek. _____
- 7 Je zit in een drukke bus. Een oude vrouw moet staan. _____

10 Kijk naar de afbeelding en geef antwoord.

- 1 Is deze **verblijfsvergunning voor bepaalde of voor onbepaalde tijd**?
- 2 Tot wanneer is deze verblijfsvergunning **geldig**?
- 3 Wat is de achternaam van deze vrouw?
- 4 Wat is het nummer van de kaart?
- 5 Is deze vrouw asielzoeker? **ja / nee**

een verblijfs-
vergunning

Het inburgeringsexamen en de staatsexamens NT2

De meeste buitenlanders van buiten de EU die hier willen blijven, zijn **inburgeringsplichtig**. Dat betekent dat ze hier **inburgeringsexamen** of **staatsexamen NT2** moeten doen. Bij die examens moet je laten zien dat je de Nederlandse taal kunt spreken en schrijven. Je moet een examen doen voor lezen, schrijven, luisteren en spreken. Als je inburgeringsplichtig bent moet je binnen drie jaar slagen. Anders kun je een boete krijgen.

Het inburgeringsexamen is een examen op **niveau A2**. De meeste mensen van buiten Europa die in of na 2022 naar Nederland zijn gekomen, moeten inburgeringsexamen op niveau B1 doen. De staats-examens kun je op twee niveaus doen: programma 1 op niveau B1 en programma 2 op niveau B2. Ook moet je genoeg weten over Nederland. Dat heet **Kennis van de Nederlandse Maatschappij** (KNM). Ook daar moet je een examen voor doen. In dit boek leer je er alles over.

Ben je tussen 1 januari 2013 en 1 januari 2022 naar Nederland gekomen? Dan moet je een inburgeringscursus of taalcursus en het examen zelf betalen. Je kunt wel geld lenen bij DUO (www.duo.nl).

Ben je een vluchteling die na 1 januari 2022 naar Nederland is gekomen? Dan betaalt de gemeente je inburgering. Ben je geen vluchteling? Dan moet je de inburgering nog zelf betalen, of met een lening van DUO.

Buitenlanders die vanaf 2015 inburgeringsplichtig zijn geworden, moeten ook ONA doen. ONA betekent '**Oriëntatie op de Nederlandse Arbeidsmarkt**'. Dat is **verplicht** voor cursisten die inburgeringsexamen of staatsexamen NT2 doen. KNM en ONA heten samen KNS.

Als je de Nederlandse **nationaliteit** wilt **aanvragen**, moet je eerst **geslaagd** zijn voor het inburgeringsexamen of het **staatsexamen NT2**, programma 1 of programma 2. Dat moet ook als je uit de EU komt.

Op de website www.inburgeren.nl kun je meer informatie over het examen vinden.

Vrijstelling

Niet alle buitenlanders van buiten de EU hoeven het **inburgeringsexamen** te doen. Het hoeft bijvoorbeeld niet:

- als je de Nederlandse **nationaliteit** hebt;
- als je ouder dan 65 jaar bent;
- als je genoeg **diploma's** in Nederland hebt gehaald.

11 Zet een kruisje in de goede kolom.

	Een verblijfsvergunning voor bepaalde tijd	Een verblijfsvergunning voor onbepaalde tijd	De Nederlandse nationaliteit
1 Je krijgt het meteen als je in Nederland komt, als je hier mag blijven.			
2 Je moet het steeds verlengen .			
3 Je mag stemmen voor de Tweede Kamer.			
4 Je kunt het aanvragen bij de gemeente .			
5 Het kost geld.			
6 Je krijgt het alleen als je inburgeringsexamen gedaan hebt.			

12 Kies het goede woord.

- Juan uit Mexico wil in Nederland blijven. Hij moet **inburgeren**.
Hij is _____ . (**inburgeringsplichtig / asielzoeker**)
- Als je maar één jaar in Nederland wilt blijven, krijg je een **verblijfsvergunning** voor _____ tijd. (**bepaalde / onbepaalde**)
- Kennis van de Nederlandse Maatschappij** gaat over _____. (**de taal / het land**)
- Ben je geen vluchteling? Dan kun je geld lenen voor je inburgering bij _____. (**DUO / de IND**)

13 Wat is eerst gebeurd? Wat daarna? Zet de nummers 1 tot en met 6 voor de zinnen.

- _____ Ufuk heeft in Turkije een examen Nederlands gedaan.
- _____ Hij is voor de eerste keer bij de **vreemdelingenpolitie** geweest.
- _____ Hij is in Nederland gekomen.
- _____ Hij heeft in Nederland **inburgeringsexamen** gedaan.
- _____ Hij heeft een **verblijfsvergunning voor onbepaalde tijd** gekregen.
- _____ Hij heeft een verblijfsvergunning **voor bepaalde tijd** gekregen.

Iets vragen aan je chef

Overal waar mensen samenwerken, zijn er mensen die de **leiding** hebben. Bijvoorbeeld: in een **bedrijf** heeft elke **afdeling** een **chef**, en boven alle chefs staat de **directeur**. Soms wil je iets vragen aan je chef. Je moet dan weten hoe je dat kunt doen, bijvoorbeeld:

- Met je chef praat je anders dan met je **collega's**. Je kunt het beste **formele** taal gebruiken ('u' en 'meneer/mevrouw'). Als je chef zelf zegt dat je hem bij zijn voornaam kunt noemen, kun je dit natuurlijk doen.
- Je vraagt eerst of je chef even tijd voor je heeft.
- Je zegt niet 'Ik moet...'; maar je vraagt: 'Kan ik...?'

Je collega's

Het is belangrijk om goed contact met je **collega's** te hebben, dan is je werk leuker en makkelijker, dan kom je niet alleen te staan. Je kunt goed samenwerken door:

- je aan regels en afspraken te houden;
- je collega's te helpen;
- zelf **initiatief** te nemen: met het werk te beginnen en niet te wachten tot iemand je iets vraagt;
- in de **pauze** een **praatje** te maken met je collega's;
- elkaar **complimenten** te geven: te zeggen wat je goed vindt;
- het rustig met de persoon zelf te bespreken als je boos over iets bent.

Veel **bedrijven** hebben ook een **personeelsvereniging (PV)**. Je kunt daar dan ook zelf **lid** van worden. De personeelsvereniging zorgt voor gezellige dingen en organiseert bijvoorbeeld feestjes.

Hoe kun je iets leren?

Als je pas met een nieuwe baan begint, is alles nog nieuw voor je. Het is normaal dat je af en toe fouten maakt. Op je werk kun je leren door:

- Zelf hulp te vragen als je iets niet weet;
- Open te staan voor **kritiek**: te luisteren en het proberen beter te doen;
- Af en toe een **gesprek** te hebben met je **chef** over hoe het gaat. Wat doe je goed? Wat kan beter? Zo'n gesprek heet een **functioneringsgesprek**;
- Cursussen te volgen van je werk.

Discriminatie

Soms krijg je als buitenlander te maken met **discriminatie** op je werk. Bijvoorbeeld: je bent moslim en je **collega's** doen vervelend als je wilt **bidden**.

Discriminatie is in Nederland verboden volgens de **wet**. Je hebt dus het **recht** om er iets tegen te doen. Krijg je te maken met discriminatie op je werk? Dan is het belangrijk om erover te praten, eerst met de persoon zelf. Helpt dat niet? Of vind je dat moeilijk? Maak dan een afspraak met je **chef** of **directeur** om erover te praten. Of ga naar de vertrouwenspersoon op je werk. Elk bedrijf en elke organisatie heeft een vertrouwenspersoon. Dat is iemand met wie je kunt praten, als er iets gebeurd is. Bijvoorbeeld discriminatie. Als dat ook niet helpt zijn er **organisaties** die je kunnen helpen. Ze kunnen je helpen om er op je werk over te praten, en als dat niet helpt om **aangifte** te doen bij de politie. Op **www.art1.nl** vind je informatie over wat je kunt doen bij discriminatie.

17 Wat betekenen de woorden? Trek een lijn.

1 aangifte doen	a zelf met iets beginnen
2 initiatief nemen	b naar de politie gaan en iets officieel vertellen
3 een compliment geven	c zeggen dat je iets goed vindt
4 een functioneringsgesprek	d een gesprek met je chef over hoe het gaat op je werk

18 Lees de situaties over Mustafa. Bespreek met andere cursisten welk advies jij zou geven. Kijk in de sleutel.

- Mustafa heeft een **sollicitatiebrief** geschreven, maar hij denkt dat er veel fouten in staan.
- Mustafa is moslim en hij wil bij een **sollicitatiegesprek** een vrouw geen hand geven.
- Mustafa heeft een sollicitatiegesprek, maar er rijden vandaag geen bussen en trams.
- Mustafa doet aan de **ramadan** en zijn **collega** vindt het **gek** dat hij niet eet.
- Mustafa moet vanmiddag naar de dokter. Hij wil daarom eerder weg van zijn werk, maar zijn **chef** is druk bezig.
- Mustafa heeft gehoord dat een collega slechte dingen over hem vertelt aan andere collega's.

Weet je het nu?

Kun je nu antwoord geven op deze vragen? Zet een kruisje bij *ja*, *een beetje* of *nee*.

	ja	een beetje	nee
1 Verschillende soorten werk. Weet je het verschil tussen:			
a betaald werk en vrijwilligerswerk ?			
b vast werk en tijdelijk werk ?			
c fulltime werk en parttime werk?			
d regelmatige en onregelmatige werktijden ?			
e zwart werk en wit werk?			
f een werkgever en een werknemer ?			
g werknemer zijn en een eigen bedrijf hebben?			
2 Wat wil ik en wat kan ik? Kun je:			
a een sector noemen waarin je wilt werken?			
b vertellen welke diploma's je hebt?			
c waarom je scholing zou moeten volgen?			
d vertellen welke werkervaring je hebt?			
e vertellen welke kwaliteiten je hebt?			
f vertellen wat je wilt als je werk hebt? (bijvoorbeeld: twintig uur per week, regelmatige werktijden, in de buurt van mijn huis)			

	ja	een beetje	nee
3 Wie kunnen je helpen? Weet je:			
a wat je op www.werk.nl kunt doen?			
b wat het UWV is?			
c hoe en wanneer je bijstand kunt krijgen?			
d wat je bij een uitzendbureau kunt doen?			
e wat een re-integratiebedrijf is?			
4 Solliciteren. Weet je:			
a waar je vacatures kunt vinden?			
b wat er in een advertentie kan staan?			
c hoe je informatie over een vacature kunt krijgen?			
d hoe je een cv moet maken?			
e hoe je een sollicitatieformulier moet invullen?			
f welke dingen er in een sollicitatiegesprek besproken worden?			
g welke dingen belangrijk zijn bij een sollicitatiegesprek?			
5 Een eigen bedrijf beginnen. Weet je:			
a wat de Kamer van Koophandel doet?			
b wat je allemaal nodig hebt bij een eigen bedrijf?			
6 Rechten en plichten als je werk hebt. Weet je:			
a wat er allemaal in een arbeidscontract staat?			
b wat een cao is?			
c wat het verschil is tussen nettosalaris en brutosalaris ?			
d wat de vakbond doet?			
e wat een ondernemingsraad (OR) en medezeggenschapsraad (MR) zijn?			
f waarom de Arbowet bestaat?			
7 Samenwerken met anderen. Weet je:			
a welke soorten samenwerken er zijn?			
b hoe je iets aan je chef moet vragen?			
c hoe je goed kunt samenwerken met collega's ?			
d hoe je iets kunt leren op je werk?			
e wat je kunt doen bij discriminatie ?			